

frie bymidter

Sakskøbing

Overordnet mål med Frie Bymidter:
At skabe mere liv i bymidten!

IDÉ, VISION OG INDSATSER

Projektet Frie Bymidter har som mål at omforme Sakskøbing fra en traditionel købstad til en moderne fællesskabs-stad. Her gentænkes byens historiske centrum og fyldes med liv, så bymidten igen bliver det naturlige samlingspunkt - et sted, der tiltrækker borgere, erhverv og turister til byens centrum.

Visionen

Vi ønsker at skabe en bymidte, hvor mennesker mødes, fællesskaber blomstrer, og hverdagen leves i inspirerende omgivelser. En levende bymidte skal være både smuk, funktionel og inkluderende - med rum til leg, ophold, handel og dannelse.

Indsatsområder

For at realisere visionen arbejder projektet med fire centrale indsatsområder:

- **Byens Rum:** Forskønnelse og nytænkning af de centrale byrum, så de bliver indbydende, grønne og fulde af liv.
- **Byens Fælleshus:** Et samlingspunkt for fællesskabets velfærdsfunktioner - et sted, hvor kultur, sundhed og læring mødes og styrker den sociale sammenhængskraft.
- **Byens Tomme Butikker:** Gentænkning og aktivering af de tomme butikslokaler, så de igen bliver fyldt med aktivitet, iværksætteri og fællesskab - og bidrager til en levende bymidte.
- **Byens Forbindelser:** Skabelse af inspirerende og sammenhængende forbindelser i byen, der inviterer til bevægelse, leg og oplevelser på tværs af byens rum.

GULDBORGSUND

INFOARK #1

**Måltider,
som noget,
vi kan være
sammen om.**

MADKULTUR OG FÆLLESSKAB

Mad, sundhed og bevægelse skal mere ind i bybilledet som en synlig del af Sakskøbings identitet. Både visuelt, men også i form af samlingssteder, hvor man kan få et sundt og velsmagende måltid mad til en overkommelig pris.

Projektet skal gøre det muligt at afprøve fællesspisning og skabe plads til at borgerne og ungdommen kan lære at lave lækker, sæsonrigtig mad. I ansøgningen er der talt om at lave en "Sakskøbing Siesta", mulighed for en god frokost - eller aftensmad og en lille pause i hverdagen.

Allerede nu tilbydes børn og unge madlavningskurser på Sakskøbing Madskole. I de kommende år vil vi udvide mulighederne for at alle i Sakskøbing og omegn kan lære mere om hvordan et godt måltid mad, kombineret med sociale aktiviteter, kan understøtte ens egen sundhed og trivsel i hverdagen.

*Nye plantebede
Udvidet fortov*

GULDBORGSUND
INFOARK #3

Eks. vej

Fra
skrivebordet
ud i virkeligheden
- dét sker.

**frie
bymidter**
Sakskøbing

KOMMENDE BYUDVIKLINGSPROJEKTER

I 2021 igangsatte Guldborgsund Kommune en områdefornyelse under navnet Sakskøbing Byrum. Her bidrog borgere, foreninger, erhvervsliv, politikere og kommunen i fællesskab med idéer til at gøre Sakskøbing til en endnu smukkere og mere levende by.

Visionen var klar: Sakskøbing skal være en by, der summer af liv, fællesskab og aktivitet - med grønne byrum, inspirerende mødesteder og plads til både leg og ophold. Alt dette bygger vi videre på i Frie Bymidter.

Konkrete projekter i 2025 og 2026

Områdefornyelsen har ført til en række spændende projekter, som bliver realiseret i løbet af 2025 og 2026:

- Aktivitetspladsen: Et område med redskaber til træning og leg samt en smuk bro over åen.
- Brogade: Gaden bliver grønnere og mere trafikssikker med lavere hastighed.
- Torvegade: Får et grønt løft med ny beplantning og forbedret byrum.
- Bropladsen: Udvikles til et hyggeligt opholdssted med møbler og helleanlæg.
- Havnepromenaden: Her etableres grønne opholdsrum og sidemøbler langs vandet.
- Havnepladsen: Forvandles til et spændende område for leg og ophold.

**frie
bymidter**
Sakskøbing

Fællesskaber skaber trivsel.

ET AKTIVT LOKALSAMFUND

Sundhed er ikke bare sund mad og fysisk aktivitet, men også mental og social sundhed. Manglende sociale relationer og mangel på fællesskaber påvirker vores fysiske og mentale helbred og øger risikoen for ensomhed. Frie Bymidter skal understøtte eksisterende fællesskaber og etablere nye muligheder for fællesskab og aktiviteter med afsæt i sund mad og bevægelse. Meningsfulde og aktive fællesskaber skaber trivsel, øger den enkeltes mentale sundhed og forbedrer livskvaliteten for flere aktive og gode leveår.

Idéerne skal udvikles sammen med borgerne, foreningsliv og andre lokale aktører og kan b.la. løftes gennem:

- Fælles madlavning og spisning
- Formelle og uformelle netværk på tværs af byen
- Netværk og samvær på tværs af generationer i samarbejde med aftenskole, ungdomsskole, CELF, Ældresagen, institutioner og andre
- Udvikling af Madskolen, så der er rum for flere mennesker og aktiviteter

GULDBORGSUND

INFOARK #4

**Sunde vaner i
barndommen giver
bedre trivsel som
voksen.**

BEVÆGELSE OG SUNDE VANER

Det skal være let at bruge sin krop, spise sundt og være en del af aktive fællesskaber. Det skal være let at leve sundt og aktivt og få gode vaner ind hverdagen allerede fra barnsben.

Bedre vaner kan øge den fysiske sundhed og være med til at forbygge mistrivsel, dårligt helbred og sygdom. De sunde valg skal være tilgængelige og lette at træffe.

Byens rum skal derfor invitere til at man får rørt sig og måske ændrer vaner uden at skulle bruge ekstra ressourcer. Måske man vælger cyklen i stedet for bilen, når vejret er til det. Måske en sundere snack i stedet for pomfritter, hvis det er nemt og smager godt. I byrummet kan man for eksempel:

- Lave mere inspirerende fodgænger-forbindelser mellem byens steder
- Byrumsinventar gøres multifunktionel, så det også kan benyttes til leg og bevægelse - København er fuld af eksempler
- Gode cykelveje, cykelparkering og servicering
- Street art, der liver byrummet op
- Flere muligheder for sund fastfood i byrummet

GULDBORG SUND

INFOARK #6

Projektet er et
"forsøgsprojekt", hvor
staten har løst op for
visse love og regler.

FRITAGELSE FOR REGLER OG LOVE

Som en del af projekt Frie Bymidter har vi fået mulighed for at fravige fra en række gældende regler og lovgivning. Denne regelfritagelse åbner op for nye og fleksible løsninger, der kan styrke udviklingen af Sakskøbings bymidte.

Lokaler til liv og iværksætteri

Det betyder blandt andet, at vi kan udleje eller låne lokaler i det kommende Fælleshus og i tomme butikslokaler til private virksomheder og erhvervsdrivende - fx fitnesscentre, fødevareiværksættere og andre sundhedsfremmende initiativer. Målet er at skabe levedygtige nye butikker og aktiviteter, der bidrager til en levende og attraktiv bymidte.

Støtte til relevante projekter

Regelfritagelsen giver desuden Guldborgsund Kommune mulighed for at støtte relevante projekter med driftsmidler i hele projektperioden frem til 2030. Det skaber et stærkt fundament for at realisere visionen om en fællesskabsbaseret bymidte, hvor både borgere og erhvervsliv kan trives og udvikle sig.

frie
bymidter
Sakskøbing

frie bymidter Sakskøbing

En by, der inspirerer
til samvær, ophold, leg
og bevægelse.

ATTRAKTIVE OG LEVENDE BYRUM

Drømmen er, at Sakskøbing fremstår som en levende og attraktiv by med spændende butikker, hyggelige caféer og spisesteder, motion og fællesskab. En by, der inspirerer til samvær, ophold, leg og bevægelse - og hvor mennesker mødes på tværs af generationer.

Udfordringer i bymidten

Søndergade, Sakskøbings handelsgade, og torvet er i dag præget af mange tomme butikslokaler. Flere steder fremstår byen nedslidt, hvilket påvirker både byens udtryk og dens evne til at tiltrække liv og aktivitet.

Samarbejde for fornyelse

Sammen med erhvervslivet, handelsstandsforeningen og engagerede borgere vil vi med projektet "friske byen op" skabe en mere attraktiv og levende bymidte. En vigtig forudsætning er, at der kommer lys i butiksvinduerne - og liv bag dem!

Muligheder i projektperioden

I projektperioden vil der blive arbejdet med konkrete tiltag, der gør det attraktivt og muligt for erhvervsdrivende med gode idéer at etablere sig i de tomme lokaler.

Projektet kan bl.a. støtte med:

- Fleksible lejeaftaler: Fx trappelejeordninger for nyetablerede butikker med fokus på sundhed, bevægelse og fødevarer.
- Nytænkende koncepter: Måske en reparations-café, hvor man for eksempel kan få cykler, tøj eller computere repareret - i samarbejde med andre, som vil være med. Eller noget helt andet!

GULDBORGSUND

INFOARK #7

**Fællesskab opstår
gennem mad og
måltider.**

FÆLLESHUSET - SAKSKØBINGS NYE SAMLINGSPUNKT

Fælleshuset bliver hjertet i Sakskøbings bymidte – et åbent og levende sted med fokus på både mental og fysisk sundhed. Her mødes borgere i fællesskaber, til bevægelse, sund mad og sociale aktiviteter fra morgen til aften.

Et hus for fællesskab og trivsel

Visionen er et hus, hvor planlagte og spontane møder skaber liv og energi. Fælleshuset skal være tilgængeligt for alle og inspirere til deltagelse i fællesskaber, motion og sund livsstil.

Udvikling i to etaper

Etape 1: Fælleshuset får sin fysiske form. Målet er en ny central bygning der etableres i midtbyen. Her skabes synergi mellem sundhed, fællesskab og byliv.

Etape 2: Vi samler lokale aktører med fokus på sundhed, mad og børn/unge. Samarbejdsforum etableres, og idéer afprøves med fællesspisning, aktiviteter og events for alle aldersgrupper.

Fleksible rammer og støtte

Projektet har fået regelfritagelse, som giver mulighed for at udleje lokaler til private aktører og støtte relevante initiativer med driftsmidler frem til 2030.

Det skaber grobund for bæredygtige løsninger og et hus i konstant udvikling.

